

**Aju nim toklen tu'n t-xi q'et
kawb'il kye k'wa'l ex tu'n tok
kyq'o'n kyoklen kytat**

**Xnak'tzame te tal k'wa'l alkye
be tu'n tb'et, ex oktzun ttijin
mlay tz'el tpa'n tib' ti'j.
Proverbios 22:6**

Kye q-tatey

Lu ke c'wa'lbaj jun etzbil ke tu'n Kman; Salmo 127:3

Aju xjal minti' in xi tk'o'n tky'aqo'ch, nne'l tik'un tk'wa'l; Proverbios 13:24

Aju xjal in xob twitz Kman at nim ke' tc'u'j ti'j, ex ke tc'wa'l ctel jun lugar te cycholbil cyib.
Proverbios 14:26

Q'onxa tcastiw tk'wa'la akux atx taj tu'n t-xi tq'o'na amb'il te, ex mi'n tzaj tq'o'na amb'il
tu'n ttzaj oq'. Proverbios 19:18

Aju minti' tnabl c'alo'n tuj tanmi jun c'wa'l; pero aju var te castiw c'elex lajo'n najchak ti'j.
Proverbios 22:15

Mi'n cub t-xc'ayin c'wa'l tu'n t-xi tcawin, porque ka ma tz'oc tjubina tu'n tze', mlay cyim.
C'oquel tjumi'na tu'n tze' ex ccletel tanmi tu'n tuj infierni. Proverbios 23:13-14

Aju tze tuc'ix ju cawin in tzaj tk'o'n nabl, atzunju c'wa'l ma cyaj tk'o'n tjunalx, in tzaj
tch'ixwi ttxu' tu'n. Proverbios 29:15

Kawinxá tc'wa'la ex ctzajel tk'o'n ojlabl teya; ax toc ctzajel tk'o'n tzalajbil te tanmiya.
Proverbios 29:17

Cycyakil ke tc'wa'la che oquel xnak'tza'n tu'n Kman; ex nimxix che tzalajel ke tc'wa'la.
Isaías 54:13

Aju xjal c'ujla'n tc'wa'l tu'n, cucx in tmaco'n tky'ajal tu'ntzun ttzalaj ti'j te tibajxi. Aju xjal in cub tcastiw tc'wa'l, ctzalajel ti'j ex ctzalajel ti'j cyxol ke ojtzki'n tu'n. Aju xjal in xi k'onte xnak'tzbil te tc'wa'l, in tzaj tbis ke aj k'oj ti'j, ex cywitz ke tamiw cjawil tzalaj ti'j. Masque cyim tman, pero ic tten ic tza'n minti' o cyim, porque ma cyaj tk'o'n juntl ic tza'n te. Tej itz'xtok o til ex o tzalaj ti'j, ex tej tcyim minti' tzaj tbis. Cyaj tk'o'n jun xjal tu'n t-xelin cyi'j ke aj k'oj ti'j, ex jun xjal c'oquel tk'o'n t-xel cyi'j ke tamiw. Aju xjal in xi tma'n nim ti'j tc'wa'l, c'oquel tk'alo'n c'ixbisabl tu'n; ex ctzajel lu'lun tuj tc'u'j ti'j tcyakil tk'ajk'ajel twi'. Aju chej minti' in yucch, in tzaj twi', ex aju c'wa'l ma cyaj k'o'n te tjunalx, c'oquel tc'u'j ti'j. C'elel ti'na tc'wa'la ex ctzajel t-xob'ila tu'n, che saqchan ti'j tu'ntzun ttzaj tb'isa tu'n. Mi'n jaw tze'na tuc'il, tu'ntzun mi'n ttzaj tbisa tuc'il, ex tu'n mi'n ttzaj ttx'ixin t-xe'ya te tibajxi. Mi'n txi tk'o'na tzokpibl te tej cu'xunxtok, ex mi'n tz'oc tc'u'ja ti'j ju minti' tnabl. B'a'n tu'n tkub' xmeje'ya ti'j tqul akux ku'xunx, ex b'aj tjumi'n tuj tk'u'j akux ku'xunx, tu'ntzun mi'n tok tk'u'j tib' ex tu'n mi'n tniman tyola, ex tu'n mi'n ttzaj b'is ti'ja. K'oncuya castiw tc'wa'la ex tz'oc tililx tu'na, tu'ntzun mi'n tcub tz'aja tuj twitza tu'n tbinchben mya ba'n. Sirach 30:1-13

Kye k'wal

Cynimanxe cymane ex cytxu'ye, tu'ntzun cyank'ine nim tuj tx'otx' ctzajel tk'o'n Kman Dios cyeye. Éxodo 20:12

Nc'wa'l, mi'n tz'el tic'una oc in cub tcawina tu'n Kman; ex mi'n tzaj b'aj tk'u'ja tu'n t-xi t-xnaq'tza'na: Porke aju k'ujla'n tu'n Qajaw, in che kub' t-xnaq'tza'n; ic tza'n jun mambaj in tzalaj ti'j tc'wa'l. Proverbios 3:11-12

Qe proverbio te Salomón. Aju c'wa'lbaj at tnabl in tzalaj tman ti'j, atzunju c'wa'lbaj minti' tnabl, in tzaj tbis ttxu' tu'n. Proverbios 10:1

Nimanxa tyol tmana aju tzaj itz'j teya, ex mi'n tz'el tic'una ttxu'ya oc ttijil. Proverbios 23:22

Akeye c'wa'lbaj, cynimanxe cymane tu'nju ocslal keye ti'j Kajaw, porque atzun jlu ba'n. Cynimanxe cymane ex cytxuye; atzun tnejel mandamyent jlu at jun ttziyb'il; Tu'ntzun tel b'a'n teya ex tu'n tanq'ina nim ab'q'i twitz tx'otx'. Efesios 6:1-3

Cynimanxe cymane tu'n tcyakil cyanmiye, ex mi'n tzic' tna'l cyu'ne aju tbis cytxu'ye. Na'ntza, aya cyu'n ma tz'itz'ja; ex ɿtza'ntzun tten tu'n t-xi tk'o'na t-xel aju ma cybincha ti'ja? Sirach 7:27-28

Akeye nc'wa'le, cybintze nyole cymane, ex cybinchame te tibajxi tu'ntzun cytene tuj txubtxaj. Porque tu'n Kajaw in tzaj tk'o'n toclen mambaj cyibaj ke c'wa'lbaj, ex in tzaj k'o'n toclen txuybaj cyibaj ke c'wa'lbaj. Alcye jun xjal in niman tman tu'n tnajset til, ex aju xjal in niman ttxu', ic tten ic tza'n jun xjal in chmet tk'inumabl. Alcye jun xjal in niman tman tu'n, ctzalajel cyi'jx ke tc'wa'l; ex oc tbant tna'j Dios tu'n, ctzajel binjtze tu'n Dios. Aju xjal in niman te tman, ctel nim k'ij tuj tank'bil; ex aju xjal in xi tniman Kajaw, c'oquel te jun k'ukbil te ttxu'. Aju xjal in xob twitz Kman, c'oquel tniman tman ex c'ajbel cye ke tman ic tza'n in che ajben te tpatrón. Kynimanxe kymane ex kytxu'ye tuk'il kyyole ex kyb'inchb'ene, tu'ntzun ttzaj ky'iwb'il kyib'aje kyu'n. Porque aju cy'iwbil in tzaj tk'o'n mambaj in cub cyuwsa'n cyja c'wa'lbaj; pero aju mya ba'n in tzaj tk'o'n txuybaj in che elel ti'n ke simyent. Mi'n jaw tniman tiba tu'nju ma tz'oc k'o'n tch'ixwi tmana tu'na; porque aju tch'ixwi tmana ma tz'oc te jun nimbil teya. Porque in jaw nimsa'n jun xjal tu'nju in jaw nimsa'n tu'n tman; ex aju txub'aj minti' toklen, in che xmayin ke tal. Nc'wa'l, onina ti'j tmana tuj tab'q'iyil, ex mi'n tzaj tbis ti'j akux itz'x. Ex qa ma tz'el naj tnab'l, q'onxa tpasens ti'j; ex mi'n tz'el tic'una oc toc tcyakil tipuna. Porque aju onbil tzaj tk'o'n tmana mlay tzik' tna'l tu'n, ex c'oquel mas tila te t-xel tu'n tch'iy toclena. Tuj tk'ijlalil c'ixbisabl teya ctzajel na'n; ax icx ke tila che najel ic tza'n che'w in cub tz'ak tuj k'ij tbanilxix. Aju xjal nne'l tcolin tman, ic tten ic tza'n jun xjal in yolin mya ba'n ti'j Dios; ex aju xjal in tzaj tk'oj ti'j ttxu', mya ba'n t-xilen jlu: tu'n Dios. Sirach 3:1-16

Qa ma chex qkawin qk'wa'l, che oq'el ja'lo pero che tzalajel toj amb'il tzul. Qa ma chex qkawin qk'wa'l, che tzalajel ja'lo pero che oq'el toj amb'il tzul.

Aye k'wal aye t-xe'chil q-tnam. Extzun qa ma che tijen extzen mya n-chi b'aj ky-xnaq'tza'n, titzen k-xel b'inchen toj q-tnam toj amb'el tzul?

Kykyaqil nya b'a'n tmod jun xjal ma ch'iy, a'yeju minti' in che b'aj b'incha'n ex minti' in che b'aj kawin tej tzmatoq tal k'wa'l. Il ti'j tu'n kych'iyset qk'wa'l tu'n kyxob' Dios, tu'n tok kyk'ujla'n ex tu'n t-xi kyb'i'n.

Xi wi'ne jun piä tx'otx' itz'.

Ex b'a'n t-xilen n-b'inchen junjun q'ij.

N-ul juntl majl tej t-xi tzik' ab'q'i.

jun xjal n-ka'yine.

Ax ikx te tnejel t-xilen t-xilen.

extzen mya b'a'n t-xi n-ch'expu'ne.